

12. marts 2009

Uddannelse: Dobbelt så svært at få en praktikplads

Resumé:

Analysen viser, at den økonomiske krise kan ses i antallet af praktikpladser på landets erhvervsskoler. Siden 2007 er det blevet markant sværere for eleverne at finde praktikpladser, og generelt er det stadig langt sværere for indvandrere og efterkommere at få en praktikplads end for danske unge.

Faldet i antallet af praktikpladser i 2008 betyder, at flere elever ved erhvervsskolerne forgæves må søge efter praktikpladser. I december 2007 søgte 3.200 elever ved de tekniske skoler stadig efter praktikplads, på trods af at deres grundforløb var afsluttet. I december 2008 var dette tal steget til 3.930 elever, hvilket svarer til en stigning på godt 23 procent. Væksten har klart været størst blandt de etnisk danske elever. Dette er vist i tabel 1.

Tabel 1. Praktikpladssøgende elever ultimo december 2007-2008.

	2007	2008	2007-2008	
	Antal personer			Pct.
Danskere	2.496	3.123	627	25,1
Indvandrere og efterkommere	710	807	97	13,7
I alt	3.206	3.930	724	22,6

Anm.: Tabellen viser antallet af praktikpladssøgende elever i december måned (brutto).

Kilde: AE-rådet på baggrund af tal fra Undervisningsministeriet.

Ved at betragte antallet af praktiksøgende elever i forhold til antallet af elever, der har fået praktikpladser, fås et billede af hvor mange elever, der går og venter.

Tabel 2 viser antallet af praktiksøgende elever pr. praktikplads. Her ses det, at selvom indvandrere og efterkommer ikke har oplevet nær så stort et fald i antal praktikpladser som danskerne, så har indvandrere og efterkommere langt sværere ved at få praktikplads end etniske danskere. I december 2008 søgte 807 indvandrere/efterkommere om en praktikplads, mens kun 130 elever havde fået en plads. Dette svarer til, at der er 6,2 praktiksøgende elever med anden etnisk herkomst pr. praktikplads. For danskere var det tilsvarende tal 2,1 i december 2008.

Målt i forhold til 2007 ses det tydeligt af tabel 4, at det er blevet vanskeligere at få en praktikplads. For etniske danskere var der i december 2008 kun praktikpladser til hver anden elev, mens der i samme måned året før næsten var en praktikplads til alle. For indvandrere er det ligeledes blevet markant sværere. I december 2007 var der en plads til knap hver femte, mens det i 2008 kun er hver sjette, der får en plads.

Målt på det generelle niveau er det næsten blevet dobbelt så svært at få praktikplads i 2008 set i forhold til 2007. I december 2007 var der 1,5 praktikøgende elev pr. praktikpladsaftale, mens det i 2008 var 2,5.

Tabel 2. Antal praktikøgende elever i forhold til antal elever med praktikplads. 2007-08

	2007	2008	2007-2008
Danskere	1,3	2,1	0,9
Indvandrere og efterkommere	4,6	6,2	1,7
I alt	1,5	2,5	1,0

Anm.: Tabellen viser andel praktikøgende elever i december 2007 og 2008 set i forhold til antallet af elever med praktikplads i samme måned.

Kilde: AE-rådet på baggrund af tal fra Undervisningsministeriet.

Denne analyse ser kun på antallet af praktikpladser og de elever, der når frem til at skulle søge en praktikplads, hvorfor frafald på erhvervsuddannelserne slet ikke indgår.

Behov for at sikre praktikpladser

Tallene viser tydelige tegn på, at den økonomiske krise og den stigende ledighed allerede har givet sig udslag i antallet af praktikpladser. AE-rådets seneste økonomiske prognose fra februar 2009 forudsiger, at der alene i 2009 vil komme en stigning i ledigheden på 60.000 personer. Det vil formentlig gøre det endnu sværere for eleverne på erhvervsskolerne at finde praktikpladser.

AE-rådets fremskrivninger viser, at Danmark frem mod 2018 vil komme til at mangle op mod 70.000 faglærte i forhold til de nuværende sammensætninger på arbejdsmarkedet, mens der vil være mere end 150.000 for mange ufaglærte. Dette vil komme til at give nogle gevaldige ubalancer på arbejdsmarkedet, der på sigt kan koste det danske samfund dyrt i form af lave vækst og velstand.

Hvis udbuddet af praktikpladser falder, er der stor fare for, at uddannelsen af faglærte vil gå i stå. Udbuddet af faglærte afhænger af, at der er praktik-

pladser at få, og derfor kan man frygte, at den kommende lavkonjunktur vil få andelen af unge uden en uddannelse til at stige.

Set i dét lys er det afgørende, at man fra samfundets side sætter ind og stimulerer antallet af praktikpladser. Dette kunne f.eks. være ved at opgradere skolepraktikken eller ved at give virksomhederne et incitament til at skabe praktikpladser i form af tilskudsordninger.

Samtidig mener AE-rådet, at der skal indføres obligatoriske ungdomsuddannelser til alle unge, således at man i fremtiden sikrer, at det mindste uddannelsesniveau bliver en faglært eller gymnasial uddannelse. Dette vil kræve nye og anderledes tilbud til de mest skoletrætte, som f.eks. tilbud med mere praktisk indhold. Udfordringen i at alle unge skal have en ungdomsuddannelse, er en opgave, som samfundet har pligt til at løse.